

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200203
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8422200203.1

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov - matky G. a otca neuvedeného, o návrhu príbuznej C., o vydanie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Neodkladným opatrením dočasne zveruje maloletého A., do starostlivosti príbuznej C..

II. Matku G., zaväzuje prispievať na výživu maloletého A., sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 31. 01. 2022 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

III. Neodkladné opatrenie p l a t í do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/22/2022.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala 31. 01. 2022 na tunajší súd návrh, ktorým žiadala, aby súd zveril mal. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matku maloletého zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Súčasne s podaným návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že maloletý A. pochádza z družského vzťahu matky G., ktorá za otca maloletého označuje svojho druha B., ktorý do dnešného dňa otcovstvo neuznal a z tohto dôvodu v rodnom liste otec uvedený nie je. Rodičia mal. A., majú ešte ďalšie dve deti, G. a A., ktoré si chcú osvojiť iní príbuzní. Okrem týchto detí mali ešte 4 dieťa, a to mal. B., ktorý zomrel dňa 26. 01. 2022 na údajnú zástavu srdca. Mal. A. a mal. G. mala ich matka ešte ako nepľnoletá.

3. V súčasnej dobe matka s druhom a deťmi žijú v rómskej osade K. P., kde obývajú unimobunku pozostávajúcu z jednej izby. V domácnosti nie je zavedená elektrina, domácnosť je bez vody a sociálneho zariadenia. Hygiena prostredia je na nízkej úrovni. Príjem do domácnosti tvorí rodičovský príspevok a prídavky na deti, ktorých poberateľom je otec. Matka maloletých detí nie je evidovaná na ÚPSVaR. Rodičia zanedbávajú svoje povinnosti, nerešpektujú pokyny lekárov, nedodržiavajú lekárske prehliadky a ani jedno z detí nemá absolvované povinné očkovanie ani povinné lekárske vyšetrenia. Maloleté deti boli opakovane hospitalizované v nemocnici. Aj v súčasnosti je maloletý A. hospitalizovaný v nemocnici, a to pre zápal pľúc a omrzliny na rukách. Rodičia výrazne zanedbávajú zdravotnú starostlivosť o maloleté deti, pričom zdravotný stav mal. A. si vyžaduje zvýšenú starostlivosť, pravidelnú liečbu, odborné vyšetrenia a dodržiavanie pokynov lekárov. Teda je zrejmé, že matka a jej druh nevedia maloletému poskytnúť adekvátnu starostlivosť. ÚPSVaR KK zrealizoval prípadovú konferenciu, kde sa hľadalo riešenie, ako pomôcť deťom bez toho aby boli zverené do ústavnej starostlivosti a či je niekto z príbuzných, kto by mal záujem o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti.

Navrhovateľka najmä z dôvodu, aby sa predišlo umiestneniu maloletých detí do detského domova, súhlasila so zverením mal. A. do jej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka je toho času na rodičovskej dovolenke, stará sa o 2-ročnú dcéru. Žije v spoločnej domácnosti s druhom u jeho rodičov. Domácnosť je udržiavaná na dobrej hygienickej úrovni, kde je zavedená elektrina, vykurovaná pecou na tuhé palivo. Druh je toho času nezamestnaný, privyrába si brigádnicke.

Nakoľko rodičia maloletého nezvládajú starostlivosť o maloleté, najmä mu nezabezpečujú potrebnú zdravotnú starostlivosť, svoje rodičovské povinnosti zanedbávajú a zároveň je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v prostredí svojich príbuzných, pričom bude v osobnom kontakte so svojimi súrodencami, navrhovateľka sa rozhodla podať žiadosť o zverenie maloletého Maxima do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

4. K návrhu pripojila rodný list maloletého A., z ktorého vyplýva, že tento sa narodil v Kežmarku XX. XX. XXXX rodičom - matke G. P., nar. XX. XX. XXXX. a otcovi neuvedenému.

5. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť

o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petítu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

11. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejماً z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

12. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v návrhu je súd toho názoru, že je potrebné vydať neodkladné opatrenie. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z listinných dôkazov k nemu pripojených vyplýva, že matka toho času nezabezpečuje maloletému A. potrebnú starostlivosť, starostlivosť o maloletého nezvláda, výrazne zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloletého syna, ktorý je aj toho času so zápalom pľúc a omrzlinami hospitalizovaný v nemocnici. Otec maloletého v rodnom liste uvedený nie je a druh, ktorého matka považuje za otca a ktorý žije s ňou v spoločnej domácnosti rovnako nezabezpečuje maloletému potrebnú starostlivosť. Navrhovateľka je príbuznou maloletého a nechce aby maloletý bol odovzdaný do ústavnej starostlivosti. Súd má za to, že je v najlepšom záujme maloletého, aby starostlivosť o neho v súčasnej situácii zabezpečoval jeho blízky príbuzný. Nakoľko záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletého dieťaťa si vyžaduje urýchlene riešiť situáciu v ktorej sa ocitlo a vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa § 367 CMP nariadeným neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého A. do starostlivosti jeho príbuznej C..

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletého súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto matku maloletého odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého, sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere.

Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

15. O trovách konania súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí konanie vo veci samej.

16. Neodkladné opatrenia platí do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, ktoré konanie je vedené na Okresnom súd Kežmarok pod sp. zn. 5P/22/2022.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok II. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia matke maloletého dieťaťa.